

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง “บทบาทของเทศบาลตำบลสันโป่ง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ในการพัฒนาท้องถิ่น” ครั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น และเพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนเพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในการพัฒนาท้องถิ่น และข้อเสนอแนะในการพัฒนา บทบาทของเทศบาลตำบลสันโป่ง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ และผู้วิจัยจึงได้กำหนดขั้นตอนระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

- 3.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.2 ขอบเขตของการศึกษา
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล
- 3.5 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

3.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษารoles บทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลสันโป่ง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้กำหนดประเภทและรูปแบบของการศึกษาคำนี้โดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) ซึ่งมุ่งศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก โดยกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

(1) การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยการเก็บข้อมูล จากตำราบทความทางวิชาการ หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ ระเบียบกฎหมาย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โครงสร้าง อำนาจหน้าที่และแผนการพัฒนาดังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้ง ศึกษาแนวคิดทฤษฎีการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรม ที่มีผลต่อบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมและการกำหนดนโยบายพัฒนาท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการหาข้อมูลด้วยการค้นคว้าจากนโยบาย กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องจากภาครัฐ และจากหนังสือ วารสาร เอกสาร งานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ ที่เกี่ยวข้องจากห้องสมุดต่าง ๆ ข้อมูลออนไลน์ รวมทั้งข้อมูลจากเทศบาลตำบลสันโป่ง เช่น แผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนดำเนินงาน เป็นต้น

(2) การวิจัยภาคสนาม (Field Research) ซึ่งเป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถาม เป็นข้อมูลจากการสร้างแบบสอบถามสัมภาษณ์ เพื่อสัมภาษณ์ และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participatory Observation) โดยผู้ศึกษาเป็นผู้ดำเนินการสอบถามหรือ สัมภาษณ์ด้วยตนเองทั้งหมด จะได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) ทั้งหมด เพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุมเนื้อหาสาระที่ต้องการตามวัตถุประสงค์ และขอบเขตของการวิจัย โดยเก็บข้อมูล ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เป็นการเข้าสัมภาษณ์โดยตรงจาก กลุ่มตัวอย่าง

3.2 ขอบเขตของการศึกษา

(1) ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ บทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลสันโป่ง อำเภอแมริ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านการ เข้ามามีบทบาท การวางแผน แนวทางและกระบวนการในการพัฒนาท้องถิ่น ปัญหาและอุปสรรคใน การพัฒนาท้องถิ่น รวมถึงแนวทางในการพัฒนาบทบาท ในการพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับการพัฒนาและตอบสนองความต้องการของประชาชนใน ท้องถิ่นให้เกิดความพึงพอใจมากที่สุด

(2) ขอบเขตด้านประชากร ประชากรของการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือก ตัวแทนของผู้นำชุมชน สมาชิกสภาเทศบาล และบุคลากรของเทศบาลตำบลสันโป่ง โดยการจึงทำการ สุ่มตัวอย่างแบบจัดกลุ่ม (Cluster Sampling) แต่ให้มีการกระจายตัวครอบคลุมทั่วทั้งตำบล และกำหนด ขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 22 คน ดังนี้

ก. ฝ่ายการเมือง ประชากรกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการ พัฒนาเทศบาลตำบลสันโป่ง ซึ่งเป็นผู้ที่กำหนดและนํานโยบายของเทศบาลตำบลสันโป่งไปสู่การ พัฒนา รวม 2 คน ประกอบด้วย

(1) นายกเทศมนตรี	จำนวน	1	คน
(2) ประธานสภาเทศบาลตำบล	จำนวน	1	คน

ข. ฝ่ายข้าราชการประจำ ประชากรกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ เป็นผู้มีบทบาทสำคัญใน การพัฒนาเทศบาลตำบลสันโป่ง เนื่องจากเป็นผู้นํานโยบายการพัฒนาของผู้บริหาร นโยบายรัฐบาล ไปสู่การปฏิบัติหรือเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นรูปธรรมภายใต้ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ ประชาชนได้รับผลประโยชน์สูงสุด รวม 3 คน ประกอบด้วย

(1) ปลัดหรือรองปลัดเทศบาล	จำนวน	1	คน
(2) ผู้อำนวยการกองการศึกษา	จำนวน	1	คน
(3) ผู้อำนวยการกองสาธารณสุข	จำนวน	1	คน

ค. ฝ่ายผู้นำชุมชน ประชากรกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ เป็นผู้นำชุมชนที่เป็นทางการและ
ไม่เป็นทางการ เนื่องจากจำนวนผู้นำชุมชนที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการในพื้นที่ที่จะศึกษานั้น มี
จำนวนมาก จึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบจัดกลุ่ม(Cluster Sampling) ซึ่งประชากรตัวอย่างที่กำหนดคนนั้น
เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับผลกระทบโดยตรงในการพัฒนาของเทศบาลตำบลสันโป่ง และผู้นำชุมชน
เป็นผู้มีส่วนในการพัฒนาของเทศบาลตำบลสันโป่ง ไปสู่ประชาชนและผู้นำชุมชนนั้นเป็นถือเป็น
ตัวแทนของประชาชนในตำบลสันโป่ง โดยผู้วิจัยได้กำหนดประชากรกลุ่มตัวอย่าง รวม 17 คน
ประกอบด้วย

(1) กำนันและผู้ใหญ่บ้านในเขตพื้นที่ ต.สันโป่ง	จำนวน	11 คน
(2) พระครูสัญญาบัตร เจ้าคณะตำบลสันโป่ง	จำนวน	1 รูป
(3) ประธานชมรมผู้สูงอายุตำบล	จำนวน	1 คน
(4) ประธานสภาวัฒนธรรมตำบล	จำนวน	1 คน
(5) ประธาน อสม. ตำบลสันโป่ง	จำนวน	1 คน
(6) ประธานกลุ่มสตรีแม่บ้าน ตำบลสันโป่ง	จำนวน	1 คน
(7) ประธานกลุ่มเยาวชน ตำบลสันโป่ง	จำนวน	1 คน

(3) ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะพื้นที่เขตเทศบาลตำบลสันโป่ง อำเภอแมริม จังหวัด
เชียงใหม่ ซึ่งเทศบาลตำบลสันโป่งมีพื้นที่ประมาณ 21.60 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 3,497 ไร่ มี
หมู่บ้านในความรับผิดชอบ จำนวน 11 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านหนองอาบช้าง หมู่ที่ 2 บ้านป่า
ดิว, หมู่ที่ 3 บ้านสันโป่ง, หมู่ที่ 4 บ้านวังหมื่น, หมู่ที่ 5 บ้านดง, หมู่ที่ 6 บ้านหม้อ, หมู่ที่ 7 บ้านร้องเกิด,
หมู่ที่ 8 บ้านใหม่, หมู่ที่ 9 บ้านดงเหนือ, หมู่ที่ 10 บ้านน้ำหลง, และหมู่ที่ 11 บ้านใหม่จอมแดง
ทิศเหนือ มีอาณาเขตติดกับพื้นที่ตำบลจี้เหล็ก อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่
ทิศใต้ มีอาณาเขตติดกับพื้นที่ตำบลริมเหนือ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันออก มีอาณาเขตติดกับตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันตก มีอาณาเขตติดกับตำบลห้วยทราย อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

(4) ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่เดือน พ.ศ.2558 – เดือน
กันยายน 2559 เนื่องจากมีการเปลี่ยนคณะผู้บริหาร และสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสันโป่ง ซึ่งเป็น
การศึกษาบทบาทการพัฒนาของกลุ่มการเมืองเดิม ทำให้สามารถเห็นถึงบทบาทการพัฒนาได้อย่าง
ชัดเจน และมีการจัดแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี และประกาศใช้แผนพัฒนาของเทศบาลตำบลสันโป่ง

ทั้งนี้ ในการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลรวมจนถึงขั้นตอนของการลงพื้นที่ในการสัมภาษณ์นั้น อยู่ในช่วงระยะเวลา มีนาคม ถึง มิถุนายน พ.ศ.2558 และได้ดำเนินการสรุปและวิเคราะห์ผลการศึกษาในช่วงเวลา เดือนกรกฎาคม-กันยายน พ.ศ.2559 ซึ่งในช่วงเวลาที่ที่เหลือดังกล่าว เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในเทศบาลตำบลสันโป่ง ทั้งมีการเปลี่ยนแปลงคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล ดังนั้นของเขตของการศึกษาคั้งนี้จึงเป็นห้วงเวลาที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของเทศบาลตำบลสันโป่ง

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูล

ผู้ศึกษาใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) (ชนัน อนุমানราชชน, 2544:97) ประกอบด้วยแบบสอบถามทั้งปลายปิดและปลายเปิด ซึ่งแบ่งออก 4 ส่วนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบ แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม ตำแหน่ง เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของเทศบาลตำบลสันโป่งในการพัฒนาต่างๆ ได้แก่ ด้านการเมืองด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการพัฒนาท้องถิ่น

3.4 การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

ในการศึกษาคั้งนี้เมื่อได้ข้อมูลที่ต้องการแล้วผู้ศึกษาได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยการอาศัยที่ได้รับจากการค้นคว้าเอกสารตลอดจนการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis)